

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/780

Karar No : 1981/239

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylar ilişkin ve sıkıyönetim ilânından önceki üç ay içinde işlenen suçlara ait davaların Askeri Y yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Kaya Örsev, Muammer Özdemir, Sabahattin Beltan

O L A Y : Sanıkların, firarda olan arkadaşlarıyla birlikte İzmir/Karşıyak devletinin siyasi ve hukuki nizamlarını topyekün yok etmek amacıyla günden bir örgüt kurup örgüt fikirlerinin yapılmasına çalıştıkları, 25.1.1980 tarihinde, kürtçülük ve bölücülük propagandası yapan bildiri dağıttıkları, dağıtım sırasında sanıkların polisçe yakalanmadığı, sanıklardan Muammer'in tabancasını sonradan başka bir mahalle attığı ve tabanca zabıtaca bulunduğu, ayrıca sanıkların üzerinde "Kurtuluş" başlıklı bildiri ile sanık Muammer'de "Oligarşi Tariş'te Kan Döküyor" başlıklı bildiri ele geçirildiği, bu bildirilerin sanıklar tarafından dağıtıldığına ilişkin 25.1.1980 günlü zabıt varakası ve öteki delillerle laşıldığı ileri sürülerek, sanıkların Devletin Siyasi ve hukuki nizamlarını yok etmek : örgüt kurmak, kürtçülük ve bölücülük propagandası yapmak, ruhsatsız tabanca taşımak suçlarından eylemlerine uyan Türk Ceza Kanunu'nun 141/1., 141/2., 142/3. ve 6136 sayılı Yasa 13.maddesine göre cezalandırılmaları istemiyle İzmir C.Savcılığı tarafından iddianame kamu davası açılmıştır.

1-İzmir 4. Ağır Ceza Mahkemesi, 26.3.1980 tarihinde, 1980/81-137 sayılı ilânında 20.2.1980 tarihinde sıkıyönetim ilân edildiği, sanıklara atılı suçların ideolojik amaçlı olduğu, bu yönüyle sanıkların eylemlerinin sıkıyönetim ilânını gerektiren ve sıkıyönetim mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içinde bağlantılı eylemlerden olduğu, 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15. maddelerine göre davanın sıkıyönetim mahkemelerinin görevine girdiği,

2-İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, 2.7.1980 günün 1980/63-28 sayılı ilânında; Sanıklara atılı suçların, İzmir ilinde 20.2.1980 günü ilan olunan sıkıyönetimden önce 25.1.1980 tarihinde işlendiği, sanıklara atılı suçların, sıkıyönetim ilânına neden olan ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla bağlantılı bul suçlardan olmadığı, 1402 sayılı Yasa'nın 13.maddesine göre davanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığı,

Gereğince görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin, tarafları, sebebi ve konusu aynı olan davada verdikleri kesinleşmiş görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığında, İsmail Oğuz, Y. İsmet Ayer, Ş. ref Tolungüç, Orhan Erdem, Servet Tüzün ve Orhan Ertosun'un katılmaları ile yaptığı 18.5 1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yeri katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suçlar, 20.2.1980 gününde İzmir İli'nde ilan olunan sıkıyönetimden önce 25.1.1980 gününde işlenmiştir.

Sanıkların hazırlıkta ve sorguda alınan ifadelerinden; Karşıyaka Halk Kültür Dayanışma Derneği üyesi oldukları, dosyada bulunan "Kurtuluş" ve "Oligarşi Tariş'te Kan Döküyor" başlıklı bildirimleri dağıttıkları, anılan bildiri içeriğine göre de, Kurtuluş ad sol fraksiyonun görüşmelerinin bu bildiriye açıklandığı, bildirinin dağıtımı ile görüşülmesi yayımlanmasına çalışıldığı ve sanıkların anılan fraksiyonun görüşleri doğrultusunda hareket ettikleri anlaşılmaktadır. Şu hale göre, sanıkların eylemleri Milli Güvenlik Konseyi Sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

1402 sayılı Yasa'nın 13/a. maddesine göre; sıkıyönetim ilanına neden olan olaylarla ilişkin suçları, sıkıyönetim ilanından önceki üç ay içinde işleyenlerin davalarına sıkıyönetim askeri mahkemelerinde bakılacağından, sanıklara atılı suçlar, yukarıda belirlendiği gibi sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin olup, sıkıyönetim ilanından önceki üç ay içinde işlendiğinden davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Açıklanan nedenlerle, İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemenin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

.../...

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nce verilen 2.7.1980 günlü, 1980/63-28 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 18.5.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu



Üye

Y. İsmet Ayer



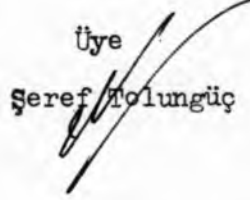
Üye

İsmail Oğuz



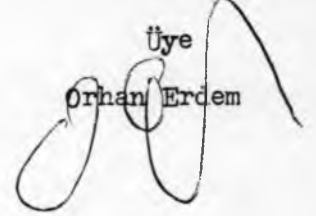
Üye

Şeref Tolungüç



Üye

Orhan Erdem



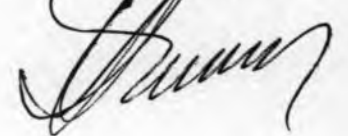
Üye

Servet Tüzün



Üye

Orhan Ertoşun



sa 5/6

G/T.

